

STRESZCZENIE

Wpływ pandemii COVID-19 na występowanie zaburzeń depresyjnych i seksualnych u kobiet i mężczyzn

Ewa Szuster

Wstęp

Pandemia COVID-19 spowodowała liczne powikłania zdrowotne zarówno somatyczne, jak i problemy psychiczne. Niepewność co do dalszych obostrzeń i rozwoju sytuacji epidemiologicznej miała negatywny wpływ na codzienne funkcjonowanie. Znalezienie się w nowej sytuacji, strach o własne zdrowie oraz stan zdrowia bliskich, a także poczucie osamotnienia w związku z lockdownem były przyczynami obniżonego nastroju i czynnikami ryzyka wystąpienia zaburzeń depresyjnych. Stres i brak poczucia bezpieczeństwa to również potencjalne źródła wystąpienia zaburzeń seksualnych. Seksualność jest istotnym aspektem życia człowieka, mającym wpływ na samopoczucie oraz relacje z partnerem. Określenie zależności między pandemią COVID-19, a dysfunkcjami seksualnymi i zaburzeniami depresyjnymi może ułatwić ich diagnostykę oraz umożliwić wprowadzanie działań prewencyjnych i leczniczych.

Cel pracy

Ocena wpływu pandemii COVID-19 i jej następstw - lockdownu, izolacji, kwarantanny i infekcji wirusem SARS-Cov-2 na ryzyko wystąpienia zaburzeń depresyjnych oraz seksualnych wśród kobiet i mężczyzn w Polsce. Zbadanie wpływu negatywnych emocji związanych z pandemią i wpływu doniesień medialnych na wyżej wymienione dysfunkcje. Ocena zmian nasilenia zaobserwowanych zaburzeń seksualnych i depresyjnych w grupie kobiet podczas drugiej fali pandemii.

Materialy i metody

Dane zbierane były w okresie kwiecień 2020 r. - luty 2021 r. w postaci anonimowych ankiet, udostępnionych on-line wśród pełnoletnich mężczyzn i kobiet. Średni wiek ankietowanych wynosił w grupie kobiet 25,11 lat \pm 7,09 w I fali pandemii oraz 23,23 \pm 5,34 lata w II fali pandemii. Średni wiek w grupie mężczyzn wyniósł w 28,46 \pm 9,17 lat. Respondenci mieli możliwość zadawania pytań autorom oraz poproszenia o wskazanie miejsc oferujących pomoc

psychologiczną i seksuologiczną podczas pandemii – ankieta miała wymiar badawczy oraz społeczno-edukacyjny. Ankieta zawierała m.in. pytania dotyczące kwarantanny, izolacji, odczuć związanych z pandemią i lockdownem, chorób przewlekłych i ich leczenia oraz stosowania używek. W badaniu wykorzystano także polskie wersje Skali Funkcjonowania Seksualnego Kobiet (FSFI), Międzynarodowego Indeksu Funkcji Erekcyjnej (IIEF) oraz Skali Depresji Becka (BDI). Sumarycznie analizie statystycznej poddano 2970 ankiet (1644 kobiety na początku pandemii, 720 kobiet w trakcie pandemii, 606 mężczyzn na początku pandemii).

Wyniki

Wykazano istotny spadek poziomu libido podczas pandemii, w porównaniu z czasami przed lockdownem w grupie kobiet ($p < 0,001$) oraz mężczyzn ($p = 0,002$). Ryzyko zaburzeń depresyjnych zwiększało prawdopodobieństwo wystąpienia dysfunkcji seksualnych ($p < 0,001$). Nasilenie zaburzeń depresyjnych w grupie kobiet wzrosło podczas II fali pandemii, natomiast dysfunkcje seksualne utrzymywały się na podobnym poziomie. Kwarantanna nie miała wpływu na zaburzenia depresyjne w grupie kobiet w I fali pandemii ($p = 0,41$), natomiast w II fali powodowała wzrost ryzyka wystąpienia depresji ($p = 0,041$). Występowanie chorób przewlekłych, strach przed zakażeniem, poczucie osamotnienia oraz śledzenie informacji na temat pandemii w mediach miały negatywny wpływ na funkcjonowanie seksualne kobiet, co wyrażone było przez niższe wyniki w FSFI ($p < 0,001$). W obu grupach (kobiet i mężczyzn) zauważalny był istotny związek między negatywnymi emocjami wywołanymi pandemią a dysfunkcjami seksualnymi i ryzykiem wystąpienia zaburzeń depresyjnych. W grupie mężczyzn średni wynik w kwestionariuszu IIEF wyniósł 22,27, co wskazywało na łagodne zaburzenia erekcji. Ryzyko zaburzeń depresyjnych wzrastało wraz z wiekiem ankietowanych mężczyzn, natomiast ryzyko wystąpienia zaburzeń seksualnych obniżało się.

Wnioski

1. Pandemia COVID-19 miała negatywny wpływ na stan psychiczny i zdrowie seksualne wśród kobiet i mężczyzn.
2. Ryzyko wystąpienia zaburzeń depresyjnych w grupie kobiet w II fali pandemii istotnie wzrosło w porównaniu z I falą.
3. Nie zaobserwowano istotnych zmian w funkcjonowaniu seksualnym kobiet pomiędzy I a II falą pandemii.

4. Strach o zdrowie bliskich, śledzenie doniesień medialnych i odczuwana samotność to czynniki mające negatywny wpływ na funkcjonowanie seksualne oraz występowanie zaburzeń depresyjnych.
5. Niezależnie od płci, poziom libido i częstotliwość podejmowania aktywności seksualnej istotnie spadły w czasie pandemii COVID-19 w porównaniu z czasami przed pandemią.
6. Wzrost ryzyka wystąpienia zaburzeń depresyjnych skorelowany był ze wzrostem ryzyka dysfunkcji seksualnych we wszystkich badanych grupach.

ABSTRACT

Impact of the COVID-19 pandemic on depressive and sexual dysfunction in women and men

Ewa Szuster

Introduction

The COVID-19 pandemic has changed the daily functioning of people from all over the world. Feeling uncertain about possible restrictions and development of the epidemiological situation has had a negative impact on people's lives. A new situation, fear of the infection, anxiety of relatives' health condition as well as perceived loneliness were the possible sources of decreased mood and risk factors of depression. What is more, stress and lack of sense of security were potential causes of sexual dysfunction. Sexuality influences human well-being and relations. Determining the relationship between the COVID-19 pandemic, sexual dysfunction and depressive disorders may develop preventive and intervention measures to alleviate negative overall health effects.

Aim of the study

Determining the impact of the COVID-19 pandemic and its consequences (lockdown, isolation, quarantine, and infection) on the risk of depressive and sexual disorders among women and men in Poland. Investigating the impact of negative emotions related to the pandemic and the impact of following the media reports on the above-mentioned dysfunctions. Assessment of changes in the severity of observed sexual and depressive disorders in a group of women during the second wave of the pandemic.

Material and methods

The data was collected between April 2020 and February 2021. The anonymous questionnaire was spread to social media. In our study we enrolled adult men and women. The mean age of the first wave study women population was 25.11 ± 7.09 years, and the second wave study population had a mean age of 23.23 ± 5.34 years. The mean age of men was 28.46 ± 9.17 years. Respondents could ask questions to the authors and ask about institutions which could provide psychological and sexological help during the pandemic. The questionnaire included questions about quarantine, isolation, feelings related to the pandemic or lockdown, chronic diseases, drugs, and use of stimulants. We also have used the Polish versions of the Female Sexual Function Index (FSFI), the International Index of Erectile Function (IIEF) and the Beck Depression Index (BDI). The statistical analysis included 2970 questionnaires (1644 women at the beginning of the pandemic, 720 women during the pandemic, 606 men at the beginning of the pandemic).

Results

There was a significant decrease in libido level during the pandemic compared to the times before the lockdown among women ($p < 0.001$) and men ($p = 0.002$). The risk of depressive disorders increased the intensity of sexual dysfunction ($p < 0.001$). The severity of depressive disorders increased during the second wave of the pandemic, while sexual dysfunctions remained at the similar level. We found no impact of quarantine on women's depressive disorders in the first wave of the pandemic ($p = 0.41$), whereas in the second wave it increased the risk of depression ($p = 0.041$). The occurrence of chronic diseases, fear of the infection, feeling of loneliness and following the media has had a negative impact on women's sexual functioning, which was expressed by lower FSFI scores ($p < 0.001$). In both groups (women and men), a significant relationship was found between negative emotions caused by the pandemic and sexual dysfunction as well as the risk of depressive disorders. In the group of men, the average score on the IIEF questionnaire was 22.27, which indicated mild erectile dysfunction. The risk of depressive disorders increased with the age of the surveyed men, while the risk of sexual disorders decreased.

Conclusions

1. The COVID-19 pandemic has had a negative impact on mental and sexual health among both women and men.

2. The risk of depressive disorders among women in the second wave of the pandemic intensified in comparison to the first wave.
3. We have observed no significant differences in women sexual functioning between the first and second wave of the pandemic.
4. Worrying about the health condition of loved ones, following the media and perceived loneliness caused sexual dysfunction and higher occurrence of depression.
5. Libido level and frequency of sexual activity have decreased significantly in the times of COVID-19 pandemic.
6. Higher occurrence of depressive disorders was correlated with higher risk of sexual dysfunction among all study groups.